

VESTI IZ KULTURE

Prvi koraki novega kulturnega centra

Poleg poslovno-trgovskega središča bomo na prostoru med prodajalno Veletekstila in stolpnico na križišču Zaloške ceste in Pokopališke ulice dobili težko pričakovani in v preteklih letih tako sporni občinski kulturni dom, kar dobesedno pomeni: dvorano s 300–350 sedeži za kulturne prireditve in družbeno-politične manifestacije, dve dvorani s po 80 sedeži (ena v prvem nadstropju, druga v kleti), prostor za knjižnico in bralnico ter številne manjše prostore, ki jih

bodo zasedle občinske družbenopolitične organizacije — ne vse! Točne razporeditve in idejnega projekta še ni, izdelal ga bo do junija letos projektivni biro GP Pionir. Z gradnjo stavbe, ki bi brez opreme stala približno 40 milijonov dinarjev naj bi začeli že letošnje jesen. Ko bo idejni projekt izdelan, bo javno razgrnjen, da bomo še lahko kaj predlagali in spremenili na bolje. Pa tehtno, seveda!

ALENKA LOBNIK-ZORKO

Živahna amaterska gledališka dejavnost

Tradicija in prizadevnost nastopajočih ter njihovih vodij — amaterjev se nadaljuje tudi v gledališki sezoni 1977-78. Deset kulturno-umetniških društev naše občine pripravlja naslednje gledališke predstave:

1. SVOBODA ZADVOR — Anton Tomaž Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi, Matej Bor: Zvezde so večne in Raztrganci, mladinska skupina pa Petra Ustinova Komaj do srednjih vej,

IN MEMORIAM

JANEZ JERINA

Nihče se ne more izogniti krutemu človekovemu koncu. Vedno pride ob nepravem času, nepoklican, nezačeten. S svojo ledeno koščeno roko poseže v mirno družinsko življenje, iz srede dobrih ljudi iztrga najboljšega človeka.

Tako je konec januarja izmed nas izrgala dobrega očeta in nekdanj zelo aktivnega družbenega delavca v KS Dolsko — Jerinovega Janeza iz Senožeti.

Janez ali Dobravčev Johan, kakor so mu pravili domačini, se je rodil l. 1898 v veliki kmečki družini v Senožetih. Ker je bilo doma malo kruha, ga je moral poiskati drugod. Že z desetim leti je odšel služiti za hlapca, z 18. leti je odšel v vojsko, na italijansko in češko fronto, bil je v ujetništvu... Za svoje zasluge je bil tudi odlikovan.

Prav tako je bil z medaljo zaslug za narod odlikovan za svoje požrtvovalno delo med narodnoosvobodilnim bojem.

Med obema vojnoma je bil rečni paznik pri regulaciji Save. Po vojni je bil dolgo časa tajnik ZB Dolsko, nekaj let župan bivše občine Dolsko ter ustanovitelj in dolgoletni član in sodelavec gasilskega društva Senožeti. Poslednjih nekaj let je bil Jerinovev ata zelo bolan, zadnje leto pa sploh ni več zapustil domače hiše.

Ko smo mrzlega januarskega dneva stali ob njegovem odprtem grobu, smo se zavedali, da smo z njim izgubili ne le dobrega očeta, ampak tudi človeka, ki je — dokler mu dolgoletna bolezen tega ni preprečila — v duhu socializma in napredka pomagal pri graditvi naše družbe. Človeka, čigar delo in uspehi so ponos naše krajevne skupnosti. Zavedamo pa se tudi, da na njegovo mesto z vedno novimi idejami in delom stopajo njegovi otroci.

Vsem sorodnikom izrekamo globoko sožalje!

Zapisala:
MARTINA TRDIN

2. SVOBODA ZALOG — Patrick Hamilton: Plinska luč, Camolett: Boeing-Boeing, ponavljajo Partijčev komedijo Naj poje čuk in pojočo skrinjico Nakamure Šinkiči,

3. KUD ANTON MEHLE iz Senožeti — Hano Weigel: Namišljeni zdravniki,

4. KUD DOLSKO — Jakob Alešovec, Anton Medved: Podlaga zakonske sreče in Randež-vous ter Barash-Moore: Cvetje hvaležno odklanjamo, mladinci pripravljajo Peugeotove Srečne dneve,

5. KUD PREŽGANJE — Tone Partljič: O, ne, ščuke pa ne,

6. KUD FRANCE PREŠEREN iz JAVORA: Simon Neil: Bosa v parku,

7. KUD BESNICA: Marcel Frank: Sreča na upanje,

8. KUD SLAPE: Miloš Mikeln: Zaradi inventure odprto ali R. Wal-fried: Maksel,

8. SVOBODA ZADVOR (mladinska predstava) Peter Ustinov: Komaj do srednjih vej,

10. DRAMSKA SKUPINA SATURNUS: Matej Bor: Raztrganci.

Jelovškova galerija se pripravlja na letošnje razstave

Veliko zanimanje razstavljalcev in gledalcev je že zdavnaj preseglo vsa pričakovanja in upanja moščanskih likovnih umetnikov, ko so se pred leti odločili in odločali za že znani način predstavljanja svojih in drugih — v slovenskih razsežnostih! — likovnih dosežkov. Letos bo od maja do novembra predvidoma dvanajst razstav. Zvrstile se bodo naslednje:

1. akademski slikar Janez Kovačič s samostojno razstavo,

2. razstava gobelinov Satlerjeve, Hudnika in drugih,

3. samostojno bo razstavljal France Slana,

4. skupna razstava akademskega kiparja Aladarja Zahariasa in akademskega slikarja Jožeta Cente,

5. AKADEMSKI SLIKAR Vladimir Pirnat bo razstavljal v galeriji in v delovnih organizacijah,

6. akademski slikar Izidor Urbančič,

7. akademski skupina občine Ljubljana-Moste-Polje,

8. amaterska skupina naše občine,

9. ljubljanski samorastniki,

10. akademski slikarji iz Bežigrada,

11. skupna razstava akademskih slikarjev Tomaža Kvasa, Jožeta Trpina in Staneta Kumarja,

12. zadnji v letošnjem letu se bo predstavil akademski slikar Leon Koperce.

ALENKA LOBNIK-ZORKO

Aktiv mladih dopisnikov

Četrti gostitelji — Založani — so se po svoje odrezali. Mlada šola, mlad list KRISTALI in vsi okrog njega zbrani tudi mladi. Pa srčni in veseli. Taki so tudi v precejšnji meri njihovi umetniški poskusi. Kaže, da bodo lahko celo kot šaljivci nadaljevali del tradicije svojih staršev. Prav je tako. Seveda pa je skrb za jezik in slog neločljiv del tega.

Kako bodo počastili Župančičevo leto? Šli bodo v Vinico, pripravili literarni večer z Župančičevimi deli za vse kraje in sploh: ne želijo biti površinski, marveč se bodo poglobili vanj.

Prihodnji mesec se dobimo v Šolskem centru tiska in papirja. Tema: možnosti tiskanja šolskih glasil! Pri-dite vsi. AM

Kulturnikom v Slapah zmanjkuje denarja

Poročajo, da so uresničili svoje programske načrte. Z Veselim večerom so gostovali po raznih krajih naše občine, mlajša skupina je pripravila dedka Mraza in škrate — tudi s to predstavo so gostovali po občini, 18. februarja bo premiera kmečke burke Maksel. Do sedaj torej to.

Poleg gledaliških predstav so pripravili proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, nastopili pa bodo tudi ob dnevu žena in za prvi maj.

Pripravlja se na študij in premiero celovečerne predstave Jovana Sterije Popovića Jara meščanka.

Z Makselom in Jaro meščanko bodo sodelovali na občinski reviji. Polovica načrtanega dela je za njimi, za preostali del pa je uresničitve negotova. Menijo, »da nekatera KUD delujejo pod zahtevnim planom ter so jim bila namenjena večja finančna sredstva kot nim, čeprav se iz njihove realizacije programa vidi, da so ga presegli in jim denar, ki so ga dobili spomlad, ne zadostuje.« (Pritožbo ali tožbo sem prepisala iz pisma predsednika KUD Slape Jožeta Vidmarja, ki je naslovil na občinsko ZKO.)

Da bi občani, ki so z občinsko amatersko gledališko dejavnostjo kakorkoli povezani ali pa jih samo zanima, vedeli, komu in koliko denarja zanjo sploh gre, bom za naslednjo številko pripravila pregled finančnih dotacij in realizacij posameznih kulturno-umetniških društev v naši občini.

ALENKA LOBNIK-ZORKO

PISMA BRALCEV

Tovariš urednik!

V decembru sta krajevna konferenca SZDL in KS Zdobrova-Sneberje izvedli anketo, s katero sta želeli dobiti osnovne podatke o naših krajanah glede na njihovo pripravljenost za sodelovanje v organih KS, DPO in društev, in to na področjih, ki jih zanimajo. Anketni list je dobil v roke vsak krajan, starejši nad 16 let. Naloga mladincev je bila, da anketne liste raznesemo in nato pobere-mo. Tu pa se začela tisto, kar me je prisililo, da sem začel premišljevat. Ko smo anketne liste raznašali, smo vsakemu (če smo ga dobili doma) povedali, za kaj gre. Toda ko smo jih pobirali, smo doživeli marsikaj! Ponekod anketnih listov niso našli, drugje so jih vrgli v smeti ali v štedilnik, nekateri so dejali, da je vse »brez veze«, skratka od ljudi nisem pričakoval kaj takega.

Smo res takšni! Res gledamo samo za tistim, kar nam prinese osebno korist! Smo res sebičneži, ki gledamo samo na svoj žep, vse drugo nas pa popolnoma nič ne briga? Bi morda tisti, ki anketnih listov niso našli, ali so jih vrgli proč, sodelovali, če bi dobili kako darilo? PREMISLIMO!

RB

Zakaj? (Foto: C. Z.)

ZELJE JE — ZELJA NI!

Zakaj pridelki v nekaterih državah ne segnjajo? Zakaj pa se pri nas to še dogaja? Ker zanje pridelovalci ne najdejo kupcev? Kdo pa naj jamči, da bi jih prodali? Organizacija, seveda. Katera? Njihova, zadrudna. Kako je s pogodbami, ki naj bi jih sklepali v začetku vsakega leta, da bi druga vedela kaj bo kdo pridelal in koliko? Hkrati s sklepjanjem pogodb načrtujemo tudi pridelovanje. Tudi na zmanjšanje ali povečanje pridelka bi lahko in morali računati. Ob ugodnih letinah je treba sklepati dodatne pogodbe za presežke. Če je pridelkov povsod dovolj, velja poiskati

možnosti za izvoz ali znižati ceno na domačem trgu, da bi zvečali porabo. Tu in tam se tečejo razprave, podpisani so družbeni dogovori in samoupravni sporazumi — a delamo še veliko po starem! Kadar naši kmetovalci ne morejo prodati svojih pridelkov, kličejo na pomoč materialne rezerve. Toda ali so materialne rezerve lahko »dedek Mraz«, ki pride s polnim košem denarja in strpa v svojo malho vse presežke, ne da bi vprašal, komu so potrebni ali kaj naj z njimi počne?

Poglejmo resnici v oči ter preudarno in previdno ukrepajmo!

C. Z.

DELEGAT IN ODBORNIK

Zdej sem pa že kr redn dopisnik Naše skupnosti, sej vam pišem že kr usak mesec. Res je, da nisim prau učen, vidim pa, da sm zlo pismu, k use ubjauete lih tko kukr napišem in noben rektor ne posega v moj jezik. Zdej smo sred volilnih priprav, mene so pa tud uključ v eno komisijo za volitve, čeprou še ne vem točn u kakšno, sej zdej usi moji sode-luči vejo, da pr cajtgh hunu-rarje vlečem, to pa pomen da sm že kr str maček u novinarstvu. Moram prnt, da se zadne cajte vlik-zočetom, pogovarjam o volitvah in o vseh teh delegacijah, pa tud to morm prnt da bi mal raz-umem tist kar mi oče govuri, me je pa pohvalu in je reku, da je že skrajn cajt, da neham mislt na neumnost in da začnem mal raz-mišlat o sistem in da nej se kr uklučm u kšno mladinsko urgani-

zacija, me je pa tudi že nš pred-sednik mladine vabu d z nim su-delujem in sploh praujo, da je naša skupnost tista, k me je za-čela uzgajat. Fnt, zdej se bom pa u kšno solo upisu pol bom pa mo-goe še žounaristiko šou študirat, pa ne zato k mama prau da ga žrem k žouna. Pisou bi rad u cajtgne, pa mal veče kukr so vaše, čeprou b tut vm rd ustou zvest. Aja, no u delegacijah bi rad neki reku in o volitvah. Nouga sistema bi mal poznam, k sem u šolo hodu, k je biu še str in so takrt u skupn sedel zmerom isti ljudje zdej pa baje ni tako. Prej se za novosti nism kej dost zanimu in me je clo mojstr enkrat nahrulu k smo neke pravilnike o delitvi plač mel, pa je moja malenkost izjavla da mene figo briga al bom dobu plačo po starm al novem, da je glavna da jo bom dobu.

Mojstr je reku, da b blo zame res bol po starm, sej sm takrat usaj kšn dinar dubu, zdej ga pa sploh ne bom, k delimo plače po del. Mojstr je še naprej razlagu, da so u pravilnik vrgl tud neki naših pripomb na kar je bil ponosn, k je baje on mou zato največ za-slug, je bil pa pumučnik užaln, ke je vse to na njegovm zelnik zrasl in mi je zašepetou da je mojstr navadn reakcionarn osu, da pa bo še tenko piskou. Oče je pa tud reku, da je biu poslanc v starem sistemu, da je pa zdej delegat. Prej ni meu mnenja svojih voliu-cev al pa zlo redk se pa najprej srečajo delegati med sabo, pol grejo baje med delouce pol se spet srečajo, izoblikujejo svoje mnenje, in pridejo na skupščino s stališči, tko da odločamo vsi na vseh nivojih in vseh ravneh tud jest, da noute mislt da jest nč ne udločam. Da bi laži razumu je fotr vn putegnu ene materiale pa mi jh je dau brat pa sm mou bi mal od tega in mi začeu še razla-gat.

»Viš u krajevn skupnost majo ist k mi. Tm se tud delegati dubijo pol pa s stališm pridejo na sejo. Izmed sebe pol enega izvoljo, k bo ta stališča povedu in jih zagovarju. Ampak k bi biu normhaus če bi usi na svojem ustrajal majo pol delegati pravico drugač gla-sovat.«

»Se bol je pa če sploh ne pri-dejo na sejo,« sm reku pol me je pa fotr prou zabodu pogledu.

»Če smo mel kot poslanci te-zave s sklepčnostjo, jh zdej ni-mamo, sej pridejo na sejo različn ljudje in s sklepčnostjo ni težau.« Mi je tud povedu kaj je to sklepč-nost in mi zavrni pukazu še neki zapisniku, jz sm mu pa reku, da sm zapisnike že gledou in da sm ravn zarad njih reku, da je naj-bol če sploh ne pridejo na sejo, s tem automatičn dajo vedt da se z vsem strinjajo, na sejo pa nej hodjo sam tisti, k se s kašno stvarjo ne strinjajo. Pol sm mu pa jest pokazu, k mu je bil moj predlog še kr ušec, da mam prou.

ODSOTNI: — je pisal. Pol je bil pa našet kup manjkačojh de-legatov iz posameznih konference delegatou in to tk pr krajevnih skupnosth kt pr tozdih, kar po moji teoriji pomen tko kt sm že reku:

NEJ HODJO NA SEJE SAM TIST DELEGATI K SE S ČIM NE STRINJAJOU, UNI K SE S ČIM NE STRINJAJOU, UNI K SE PA, JM PA ITAK NI TREBA HODT. Pa še sestanki bodo krajš. Oče je že neki časa razmišlu, k mu je biu predlog ušec, pol se je pa spomnu, da tko al tko ni nč pametnega na mom zelnk zrasl in da je mou zmeri probleme z mano pa je reku nej mu dam zdej mir, k ma ugro-mn dela z listo možnih kandidatov iz fabrike.

GAŠPER ZAPLOTNIK

Opomba lektorja in korektorja! Tovariš Gašper, misli se ti čisti-jo, jezikovno se brusiš. Pojdi v šolo, pa se še malo potruditi. Še bolj te bomo veselili.

M. P.

OO ZSMS ZADOBROVA — SNEBERJE — NOVO POLJE

Košarkarski turnirji v naši osnovni organizaciji so postali že tradicionalni. Ob koncu leta so se spet pomerili košarkarji iz Snebrskega nabrežja in Zdobrova. Tudi tokrat so Snebrčani izgubili tekmo, upanja pa ne.

Januarja je bil v Drazgošah pohod Po poti heroja Kebeta. Te manifestativno-sportne prireditve so se udeležile ekipe organizacij ZRVS občinskih konferenc ZSMS. Pohod, na katerem sta sodelovala dva naša člana (Tone Novak in Boris Rozman), je imel programiran pohod, streljanje z vojaško puško, reševanje topografskih nalog, reševanje taktične naloge in pisne odgovore na vprašanja o mobilizaciji, ljudski obrambi in družbeni samozastiti v statutih občin. Tretji član mladinske ekipe je bil tabornik Pero Pirc. Skupaj s člani ZRVS smo se uvrstili na 15. mesto (sodelovalo je več kot 40 ekipe).

Zapadel je sneg. In to veliko snega. Tudi mladinci smo se ga razveselili. Po dolgih letih smo ga zopet videli. Sklenili smo, da bomo to izkoristili. Zbrali smo se na Petrovem hribu (15 stopinj) je nagnjen ter 10 m dolg) in imeli »snežno olimpiado« v kepanju, mavžanju, metanju v sneg, sankanju, smučanju... Rezultati niso važni, važno je to, da smo se imeli fantastično.

BORIS ROZMAN

Še enkrat: »Vandalizem iz Zdobrova znani!«

V letošnji 1. številki Nsk je bil nastinjen članek s podpisom krajevne skupnosti Zador pod naslovom Vandalizem iz Zdobrova znani. Nepodpisani članek kritizira moja novico v lanskim Nsk števil. 12, da so v noči med 4. in 5. novembrom 1977 neznani storilci razbili tablo društva upoko-jencev pred vdom v zadružni dom Zador, prevrnili vazo in pomendrali cvetje pred ploščo narodnemu heroju Jožetu Moškrču. Pisec navaja, da je »zaradi nepreverjenih in dokaj enostranskih novic o tem dolžna demantirati pisanje tovariša Kastelica.« In dalje: »Tovariš Kastelic bi se pred objavo lahko pozanimal na KS Zador ali na postaji milice, kjer povsod bi dobil točne informacije, ne pa da z nepreverjenimi informacijami zavaja ljudi.« V članku tudi piše, da so bili storilci še isto noč znani ter predani sodniku za prekrške.

Zaradi tega »pojasnila KS Zador« sem dolžan zapisati vso resnico o tem dogodku, potem pa naj bralci sami ocenjujejo, kdo »zavaja« ljudi in kaj pomeni »nepreverjena novica«. In končno: Kaj je sploh možno demantirati v moji novici?

Dne 5. novembra 1977 dopoldne sem šel kot tajnik društva upokojencev po opravkih v društveno pisarno, ki je v prostorih zadružnega doma. Že ob vhodu v dom sem zapazil, da je steklena tabla DRUŠTVO UPOKOJENCEV ZADVOR razbita na tisoče koščkov. To me je ogorčilo. Zato sem pogledal še malo naokrog in videl, da je podrti tudi vaza za cvetje na podstavku pred ploščo narodnemu heroju Jožetu Moškrču, po tleh pa so ležali razmesarjeni še sveži rdeči nageljni, ki so bili tja prineseni za dan mrtvih. To me je še bolj ogorčilo, kajti dejanja nisem mogel (pa ga tudi noben poštenjak, posebno še ne borec NOV) ne bi mogel drugače oceniti kot vandalizem (to besedo dobro strokovno poznam). V zadružnem domu nisem nikogar našel, da bi se lahko podrobneje informiral (pokljukal sem tudi na vrata KS Zador). Zato sem šel naravnost k predsedniku izvršnega odbora društva upokojencev Zador tovarišu Zupančiču in mu novico sporočil, hkrati pa vprašal, če on kaj ve o razbitju napisne table. Rekel mi je, da ne. Na dvorišču sva se potem sporazumela, da bomo dejanje prijavi. Odšel sem

domov, zavrtel telefon in zadevo pri-javil oddelku milice v Polju ter jih hkrati vprašal, če o dogodku že kaj vedo. Dobil sem odgovor, da še nič, objubil pa so mi, da pridejo takoj pogledat in naj v tem času po možno-sti napišem tudi prijavo. Napisal sem jo nekaj po enajsti uri. Patroljo milice, ki jo je vodil namestnik koman-dirja Tone Stiplovec, sem pričakal doma, izročil prijavo, miličnika pa sta pisno prijavo sprejela, nato pa si ogledala prirozišče dejanja in takoj ukrepala.

To je torej resnica in dogovor na trditve, češ da so bili storilci odkriti še isto noč. Sicer je to mogoče, toda sprašujem se, čemu tisti, ki je storilca poznal, zadeve ni prijavil milici in društvu upokojencev Zador, saj predsednik in tajnik v kraju delovna-ja društva nista nepoznana? Razen tega je bilo društvo oškodovano za dokaj drago tablo in je tudi dolžnost take reči javiti organom javne varno-sti (to dolžnost ima tudi vsak držav-ljan SFRJ). Zato se mi zdi trditev, da so bili storilci še isti večer znani in predani sodniku za prekrške, neko-liko iz trte izvita, kajti na milici v

Polju so mi dali podatke, da so storilca (tistega, ki je tablo dejansko, raz-bil) L. S. iz Zador predali šele 4. decembra 1977 občinskemu javnemu tožilstvu v Ljubljani pod opr. števil. 8-388-77 — in ne tisto noč, ko je dejanje storil. Šlo je za kaznivo de-janje po čl. 177 KZ — poškodovanje tujih stvari. Poleg tega so miličniki prijavi sodniku za prekrške že zna-nega L. S. in M. L. za storjene prekrške zoper javni red in mir. Sprašujem se, čemu je bilo treba objaviti nepo-poln članek o moji novici in me sku-šati postaviti v slabo luč! Avtorju članka svetujem, da se kaj več poza-nima, preden nekoga spravi v slabo luč. Sam pa želim, da bi me krajevna skupnost in družbenopolitične orga-nizacije v KS Zador kot krajevnega dopisnika Nsk obveščale o dogodkih, saj ljudje radi berejo naš list.

Na koncu pa še to: o vsej stvari sem poročal tudi na razširjeni seji IO DU Zador 26. januarja 1978 in moje ravnanje je bilo sprejeto kot edino pravilno, obsojeno pa je bil članek, ki je bil uperjen proti moji novici.

ALOJZ KASTELIC